

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 83.

V Ljubljani, v četrtek 14. aprila 1887.

Letnik XV.

Sv. oče, knez miru.

Bivanje izrednega papeževga poslanca monsr. Galimbertija v Berolinu, kamor je bil dostojanstvenik sv. očeta pred nekaj časom odšel o povodu velike slavnosti na nemškem cesarskem dvoru, dalo je raznim časnikom priliko, da so sklepali tu pa tam jako čudne, včasih celo smešne reči. Vse take novice treba je jemati previdno, kajti redno jim sledijo popravki in zopet popravki.

Sv. oče so hoteli nemškega cesarja ob njegovi devetdesetletnici prav posebno počastiti in so mu za to poslali svojega najljubšega kardinala s častitko. Na nemškem dvoru so tega odličnjaka kar se dá prijazno in sijajno sprejeli, kar izvestno ni veljalo tolikanj Galimbertiju, kakor tistemu, ki ga je v Berolin poslal, sv. očetu namreč. Tudi sv. oče smatrali so vse odlikovanje Galimbertijevo na Berolinskem dvoru v tem smislu, ktero jim je pa ob enem porok, da se bodo razmere med katoliško cerkvijo na Nemškem in med Prusijo še zdatno zboljšale, česar se vsak katolik tudi po pravici nadja. Toliko se toraj sme sklepati iz Galimbertijevega sijajnega sprejema na nemškem cesarskem dvoru, ne da bi se bilo treba bati pretiravanja ali pa kakih poznejih iznenadeb.

Vse drugo pa, kar pretkani časnikarji iz Galimbertijevega popotovanja v Berolin sklepajo, je deloma nevtemeljeno, deloma pa še celo neosnovano. Posebno kar naravnost izmišljena ali po domače rečeno, zlagana je pa novica, da je šel Galimberti v Berolin prosit nemškega cesarja, da naj bi se ta za zboljšanje razmer in koristij sv. stola pri vladarjih potegnil. Sveti oče bi namreč zopet radi ustanovili nekdanjo papežev državo. Sami od sebe po svoji moči tega ne morejo storiti, ker ne sučejo bojnega meča, temveč svet osrečujejo z oljko miru, kot knez miru. Kar sami nimajo, po tisto — namreč po vojno moč, naj bi bili poslali svojega prijatelja Galimbertija na Nemško k staremu Viljemu. Kakor je ta novica zanimiva, je vendar popolnoma bôsa!

Prav tako je brez vse in vsake pametne podlage novica, da je šel Galimberti v Berolin s ponudbo sv. očeta, da, če bi bilo cesarju Viljemu všeč,

bi se sveti oče potrudili za napravo dobrih razmer med Nemčijo in Francosko. Če bi bili sv. oče res kaj takega kedaj v svojem življenju mislili, bi se izvestno ne bili ponujali za tak posel, temveč bi počakali, da bi jih ena ali druga stranka prosila za tako prijaznost. Sitneži in puhle glave se hodijo ponujat s svojimi sveti, modri možje pa z njimi navadno štedijo, ter jih še le dajo, kedar jih prosimo zanje. Prepričani smo in z nami vsak, kdor je prijatelj resnice in pravice, da bi se sv. oče ne branili težavne naloge, med Nemčijo in med Francosko mir vtrditi; vsaj bi tega ne delali prvokrat.

Vže o srednjem veku pripoveduje nam zgodovina, kako so se razni mogotci zatekali k sv. prestolu, kedar se jim ni hotlo posrečiti, te ali one imenitne stvari med seboj dognati. In tudi najnovejši čas doživeli smo nekaj takega. Saj ni še dolgo, ko ste se Nemčija in Španija prepirali za Karolinske otoke v Tihem morji. Nikakor se niste mogli zjediniti. Prekanjeni Bismark, vidoč, da nič ne opravi, vojskovati se pa zarad tega tudi ni ne vredno, še manj pa spodobno, obrnil se je do sv. stola in dobro je opravil. In letos, ko mu je zopet ob volitvah zarad septenata predla, je ravno tako naredil. Sv. očeta je naprosil, da naj mu pomaga z dobro besedo, in vse se mu je izteklo, kakor je želel. Sv. oče se nikjer ne branijo, kjer se jim ponuja prilika, mir na svetu narediti ali vtrjevati, ker je to poleg oznanovanja miru njihova velika naloga.

Iz tega pa še ne gré sklepati, da bi se kot „knez miru“ tu ali tam vsiljevali. Ne, tega ne bodo ne Nemci in ne Francozi doživeli, da bi šli Leon XIII. tjekaj in bi rekli: „Če hočete, Vama bom jaz pomagal, da se mir ohrani!“ Ne, ne; kaj tacega bi bilo v živem nasprotju z vso politiko iz z vso tradicijo sv. stola. Kje pa nam je porok, da, če bi jih pri njihovi najboljši volji in najjasnejih namenih, recimo na Francoskem niti ne sprejeli ne kot posredovalca miru? Kdo nam jamči za to, da bi jim v deželi večnih prevratov ne zaklicali: „Kaj pa naše razmere Vas brigajo? Kdo Vas je naprosil? Pometajte pred svojim pragom!“

Vse to je sv. očetu, kot modremu politikarju dobro znano, in zato rajši čakajo, da se ne prenaagljijo.

Če bo Nemcem ali Francozom treba njihovega posredovanja, ga bodo že poiskali, saj vedó, kje je Rim in Vatikan.

Mir v sedanjem položaju.

Vse države oborožene so od glave do pête, a nobena ne stori prvega koraka in ne zavzdigne rok, ker boji se nesrečnih nasledkov. Beseda „mir“, ki marsikteremu širi srečo, dandanes nima več svojega pravega pomena. Ne bliska se iz topa strašni grom, ne zvenči jekleno orožje, in vendar nimamo miru. Ta negotovost pa še bolj muči človeške čute.

Ni še dolgo temu, ko je knez Bismark v državnem zboru povdarjal svoje zasluge pri ustanovitvi trocarske zveze. Pri mnogih prilikah pa smo trdili, da ta trocarska zveza nima prave podlage, ker ne sloni na skupnih koristih, toraj tudi ne zagotavlja narodom mir. Trocarska zveza, če sploh še obstoji, je le redarska naprava, ki mora paziti na vsako gibanje treh zvestih (?) prijateljev. Kdo plačal bo stroške, pokaže prihodnost. Primeroma izidu vojske več ali manj — vsi.

Da se ne motimo, kaže preteklost. Ko se na Balkanu prične novo dejanje dolge žaloigre, zagnal je svet glas, da Rusija neti vstajo in plačuje bolgarske nemire, in pokaže se Bismarkovo mešetarstvo v pravi luči. Naravnost je rekel nemški državnik, da mu je vse jedno, kdo gospodari v Bolgariji; zarad Carigrada nemški vojak ne bo nosil svojega življenja na javni trg. Ob enem pa se prikaže na nemškem obzorji francosko-ruska zveza. Septenat in časnikarski boj zmešala sta občinstvu glavé. Od kod ta sprememba?

Bismark je namreč spoznal, kako slabe posledice bi imela nova vojska proti Franciji, ko bi se ne mogel zanašati na rusko pomoč ali vsaj nevtralnost. Rusija pa je javno odgovorila, da ne pusti ponižati ter v tla pomandrat Francije. Rusija želi le močno in krepko Francijo. Vsi merodajni krogi v Rusiji obračajo svoje oči proti Renu, da pomagajo Franciji v odločilnem trenutku. Ko bi namreč še enkrat Bismark vrgel Francijo ob tla, potem bi se vsa Evropa morala pokoriti njegovi železni volji.

LISTEK.

Beli suženj.

(Nemški spisal dr. Josip Scheicher.)

I. Glavnica in delo.

Ne straši se, spoštovani čitatelj, tega napisa. Ne nemeravam tu podajati učene, suhoparne razprave. Pripovedovati hočem le nekaj iz življenja. Opomnim, da oni ne storé svoje dolžnosti, ki nočejo nič slišati o socialnem vprašanju. Ako si ne bomo prizadevali ga rešiti od zgoraj doli, rešilo se bode od spodaj gori. Ta rešitev bi pa bila tako silna, tako strašna, da bi ves socialni red prekopicnila.

Da bode v prid človeški družbi, moramo si prizadevati, da se reši to vprašanje po potu pravice. Le ako bodo tega vsi prepričani, potem bode mogoče zavestno in uspešno se dela lotiti. Da se pa vémo prav lotiti tega vprašanja, ga moramo natančno pregledati in spoznati. Razjasniti je treba marsiktere nazore in misli, ki so dandanes tako

splošne. Sebičnost, zastopana prav po kramarsko v liberalnem časopisju, izžema slabejše in uboge ter še trdi, da je to dovoljeno v stoletji svobode. Res lepa svoboda to, vsled ktere smejo bogataši stiskati in uničevati pravno in telesno ubožnejši del prebivalstva tako zelo, da je njihovo stanje slabje, kakor ono nekdanjih sužnjev. Popolnoma umesten je toraj pridevek beli suženj, kterege dandanes dajemo delavcu po nekterih tovarnah in drugod.

* * *

Krojaški mojster Sukač je prevzel obrt po svojem očetu, ki je bil znan kot jeden najboljših krojačev. Dobro se mu je godilo nekaj časa. Dela je imel čez glavo, mnogoštevilne svoje pomočnike je plačeval dobro in redno. Za družico v življenju si je izbral pridno in pošteno meščansko deklico. Brezskrbno je gledal toraj v prihodnost. Toda nastopila je doba, ko se je liberalizem začel bolj in bolj širiti. Sukač je menil, ako hoče kaj veljati, da se mora liberalnih nazorov okleniti. Kmaló so v njegovi delavnici delali tudi ob nedeljah in praz-

nikih. Da bi svojih naročnikov ne zgubil, delal je na upanje, seveda slabije. Priredil je velikansko okno, v katerem je razkazoval svoje blagó; priporočal se je po časopisih, a vse nič ni pomagalo.

Ravno nasproti se je naselil nek žid Samuel Kohn. Ta je imel vse bolj velikansko vrejeno, kakor on. Njegove cene so bile vse nižje, kakor pri Sukaču. Samuel Kohn ni bil krojač, ampak samo trgovec. Ni imel delavnice, ne pomočnikov, razun jednega, ki je naročnikom mero jemal. Izdelovali so mu blago krojači, ki niso imeli drugega posla. Plačeval jim je od kosa. Kohn je imel na razpolaganje mnogo denarja. Izposojeval si ga je lahko za nizke obresti, toraj je tudi laglje čakal na plačilo. Kaj je bil Sukač proti takemu tekmeču? Vse je drlo h Kohnu, a za Sukača se je malokdo več zmenil. Odpustiti je moral jednega pomočnika za drugim, slednjič moral je še zapustiti drago stanovanje in si poiskati drugo slabije v neki tesni ulici. Kohn je pa napravil v izpraznjenem prostoru podružnico svoje kupčije.

Sukača, nekdanj čislanege mojstra, so popol-

Ruska vlada mora toraj skrbeti, da se med Nemčijo in Francijo ohrani mir, in da močna Francija močnega sosedu obdrži v strahu. — V Petrogradu pa tudi dobro poznajo odkritosrčno (!) nemško prijateljstvo.

Ko je pred devetimi leti ruska armada stala pred Carigradom, čudili so se v Berlinu, da Rusi ne stopijo v prestolnico sultanovo. Na kongresu pa je Bismark sam podajal nož, s katerim se je obrezala Sanstefanska pogodba. Rusi tega še niso pozabili.

Vsi ruski listi, ki večinoma zastopajo pravo javno mnenje, pišejo očitno, da se Nemčija v boji proti Franciji ne more zanašati na rusko nevtralnost, kakor leta 1870. Že tedaj je Rusija skušala pregovoriti Anglijo in Avstrijo, da Evropa ne sme Nemčiji dovoliti francoske dežele kot vojno odškodnino. Danes pa ima Rusija še mnogo več razlogov, da se potegne za Francijo. Omenimo le jednega in poglobitnega, in ta je: Rusom prirojeno sovraštvo do nemškega naroda.

Iz tega pa vsak lahko sprevidi, da v sedanjih razmerah je edino naravna zveza med Francijo in Rusijo. Kakor piše prejšnji angleški minister Charles Dilke, bilo je v Parizu govorjenje o rusko-francoski zvezi še pred bolgarskimi homatijami. Pogodba ni podpisana, a je trdnjša, nego bi bila le na papirju. V zraku sicer visi, a v pravem trenutku pade kakor blisk z jasnega neba.

Že leta 1875 bi se bila vnela vojska ob Renu, ko bi Rusija ne bila posredovala. Ker Bismark sprevidi politični položaj, vrgel se je Rusiji pod nogo ter ji ponudil prosto delovanje na Balkanu. V zadnjem trenutku spomnil se je svojega zaveznika, namreč Avstrije. On spozná, da imate Avstrija in Rusija skupne koristi na jugu, in ravno to more kaliti mir med njima. Kakor pa se kaže, hoče in mora Rusija čakati. Tudi njen naravni prijatelj onkraj Rena bo še počakal. More li Nemčija mirno ležati v senci brezštevilnih svojih bajonetov? Ne bo de li omagala pod butaro vojaškega denarnega in krvnega davka? Bismark je prestrašil svet z vojsko, in sedaj je v stiski. Puške se sprožiti ne upa, a Nemčija čakati ne more. Francija je okrevala od smrtnega udara leta 1871, a ni pozabila svojega napadnika. Ni še pod streho zedinjena nemška država. Na stare dni mora Bismark z mečem v roki varovati svoje, s trudom vzgrajeno poslopje. Tak je položaj nemške države. Žalosten je in nevarljiv, a Bismark mora računati z njim.

Slovesen krst oklopnice „Cesaričinja nadvojvodinja Štefanija“.

Po številu malo, a slavno je avstrijsko brodovje. V danski vojski leta 1863—64 je bilo krščeno v ognju. Slavni Tegetthof je v Zundu pokazal svoj izvanredni genij, da se je mnogo močnejše dansko brodovje balo črno-rumene avstrijske zastave. Po slavni zmagi pri Visu leta 1866 je avstrijsko brodovje zaslovelo po širnem svetu. — Danes pa moramo zabilježiti pomenljivo svečanost, ko so namreč ob 2. uri popoldne pri sv. Roku poleg Trsta krstili in spustili v morje novo bojno ladijo, oklopnico „Cesaričinja nadvojvodinja Štefanija“. Pričeli so jo delati meseca aprila 1884; delo je nadzoroval c. kr. nadinženar Josip Pegan, načrte je izdelal inženar Moric

Soyka. Izdelana je po najnovejših iznajdbah in izkušnjah. Po velikosti se ne more meriti z orjaškimi ladjami drugih pomorskih držav, a glede urnosti, moči in pripravnosti topov, strojev in oklepa nadkriljuje marsikterega velikana angleškega, francoskega in italijanskega brodovja. Oklopnica „Štefanija“ je dolga na površji vodne črte 85-36 metrov, široka je 17 metrov, najglobokeje sega v morje 7-09 metrov. Displacement znaša 5152 ton.

Truplo ladije je iz domačega jekla; oklep je debel 230 mm., sega 1-37 m. pod vodo in v višino 2-82 m., ter tehta 890 ton. Glavno orožje ladije sta dva 30-5 cm. Kruppova topova, stoječa na Armstrongovih premah (lavetah); vsak top tehta 48-5 ton, projektil (jeklena granata) 455 kg., smodnika se potrebuje za jeden strel 141 kg. Začetna hitrost znaša 530 m., največji streljaj 16 kilometrov, pri 15° elevacije 9-3 kilometra.

Ta dva topova sta nastavljena na krovu v oklepem stolpu, na vsaki ladijini strani jeden. Razuu teh dveh topov nosi ladija šest 15 cm. Kruppovih topov, ki tehtajo po 6-8 kg. in projektili po 51 kg. Smodnik za pojedine strele iz teh manjših topov tehta 28-5 kg., začetna hitrost znaša 610 m. — Dalje ima ladija dva 7 cm. topova in 11 hitrostrelk po vzoru Hotchkiss. Preskrbljena je ladija tudi z izvrstnimi napravami proti torpedovkam.

Razsvetljena bo ladija po vseh prostorih z Gramme-jevimi in Edison-ovimi električnimi stroji, ki dajo svetlobe za 40.000 sveč. Parna moč znaša 7 kg. na kvadratni cm.; parnih kotlov je deset, površje kotlov meri 1600 m². Vsa parna moč znaša 11.000 konjskih močij, v eni uri bo ladija preplula nad 16 morskih milj. — Na ladiji je še mnogo drugih strojev za krmilo, sidro, parne sesalke, topove itd. Po vsi ladiji je napeljana električna zveza. Poveljnik bo lahko na svojem mestu z razpeljanimi žicami dajal raznovrstna povelja.

Iz programa za slovesen krst nove ladije povzamemo nastopne vrstice:

Slovesnost se prične ob 2. uri popoldne. Najvišja gospoda in povabljeni gostje kot: ministri, člani obeh državnih zbornic, vojaški in civilni načelniki, zastopniki Tržaškega mesta, kupčijske zbornice, avstro-ogerskega Lloydja, kakor tudi druga društva in njihove družine zberó se ob določenem času pri sv. Roku. Botra je novi ladiji nadvojvodinja Marija Terezija, blagoslovi jo mornarski superijor msgr. Jurij Račič, svira vojaška godba 61. polka „Cesar Aleksander III.“ Mornarska divizija brodovja že ob 8. uri popoldne razpne svoje zastave. Drugo opravilo še vrši po običajnem redu pri taci slovesnostih.

Želimo, da bi ne bila nova ladija „Štefanija“ le vzor domačega dela, marveč tudi nevarno orožje v resnem času proti sovražniku v slavo in zmago avstrijske države.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. aprila.

Notranje dežele.

Pisarna državne zbornice je razposlala *pro-račun* za tekoče leto 1887. Po načrtu, ktere ga je že v novembru predložila vlada, znašal bi nedostatek

nad 16 milijonov gld. Budgetni odsek pa je sedaj zračunil: Stroški znašajo 585,922.196 gld., dohodki 508,840.624 gld., toraj primanjkljaj 27,081.572 gld. K temu primanjkljaju pa niso prišteti oni milijoni, ktere ste delegaciji dovolili za vojaške potrebe. Po tem takem bi moral finančni minister zopet iskati nad 60 milijonov posojila. Pl. Dunajevski se trudi, da bi spravil v ravnotežje stroške in dohodke, toda razmere so močnejše, nego ljudje. Požrešni vojaški moloh požre velik del vseh državnih dohodkov.

12. t. m. so se razdelila podrobna poročila o *budgetu*. Pomenljiva je opomba poročevalca doktor Czerkawskega pri budgetu naučnega ministerstva. Poročevalec piše, da je budgetni odsek uvaževal potrebo drugega sekejskega načelnika. Ker pa ima država letos velike izvanredne stroške, ne more odsek priporočiti plačo 10.000 gld. za novo službo.

Kakor poroča „Pr. Tagblatt“ je bilo 11. t. m. vojaško posvetovanje na *Dunaji*. Predsedoval je cesar; pri posvetovanju so bili vojni minister, načelnik generalnemu štabu in voditelji oddelkov v vojnem ministerstvu.

Kakor smo že omenili, imeli so pretečeni ponedeljek *Mladočeht* shod v Pragi. „Nar. Listy“ trdijo, da je bilo zbranih v Sofijini dvorani nad 1500 povabljenih gostov. Shodu je predsedoval prof. Tilšer, vdeležili so se ga med drugimi: dr. Kučera, dr. Edvard Grégr, dr. Fr. Pacák, dr. Herold, posestnik Janda, Tuma, dr. Koldinský, Patočka, dr. Trojan, dr. Engel, grof Kaunie, dr. Čelakovský in Teklý. Govorniki so povdarjali, da se širi ponemčevanje, da se jim je prej bolje godilo, kakor pod sedanjo vlado, da je treba bolj strogo postopati v državnem zboru itd.

Včeraj je prišla na *Dunaj* ogerska kvotna deputacija. Ustmeni dogovori z avstrijsko deputacijo se pričnó še-le v nekterih dneh. Vspeh posvetovanja je še vedno negotov, ker ogerska deputacija noče odjenjati. „Pester Lloyd“ trdi, da se bo nagodba ponovila le s pomočjo nemških liberalcev. Se vé, nemški liberalci bi sedaj Madjarom vse dovolili, da le pridejo zopet na krmilo. Večina pa je odgovorna za državne koristi.

Vnanje države.

Avstrijski diplomatiški agent, pl. Burian, je zapustil *Sofijo*, ter so podal na Dunaj. — Bolgarski in srbski listi pričeli so nov časnikarski boj. Srbski protivladni listi očitajo Bolgarom, da škodujejo svojim koristim. Bolgarska „Svoboda“ pa jim odgovarja, ter jih moško vpraša: Ali vas zopet koža srbi. — Prebivalstvo v Bolgariji se je že naveličalo vednih nemirov, akoravno jih nadlegujejo in navdušujejo za Aleksandra vladni agitatorji. — Bolgarski emigranti v Carigradu hočejo poslati v Petrograd posebno deputacijo, da bi delali propagando za Cankova in njegovo stranko. — „Nar. L.“ poročajo iz Carigrada, da ste dve bolgarski stotniji pobegnili z častniki iz Kustendjila preko Balkana. Čudno ni, da so puntajo vladi bolgarski vladi, kožré vse narobe. — Isti list piše, da Angleži v Macedoniji hujskajo narod in da so zbrali že dve legiji prostovoljcev. Kaj Angleži nameravajo, imenovani list ne vé povedati.

Srbija pozná važnost *balkanske* zveze, ko bi se mogla kedaj vresničiti. Balkanske države bi skupnimi močmi varovale svoje koristi. Toda koristi posameznih držav niso ene in iste in prišle bi si hitro navskriž. Srbija n. pr. bi se laglje sporazumela z Grško, kakor z Bolgarijo. Srbija hoče združiti vse Srbe v eno državo; mnogo Srbov pa prebiva tudi v Bolgariji, in tega ozemlja bi Bolgari ne hotli odstopiti. To se je pokazalo že v zadnji bolgarsko-srbski vojski. Srbska vlada se do sedaj o balkanski zvezi ni še posvetovala ne v Atenah, ne v Sofiji in tudi ne v Bukareštu.

Ruska veleposlanika v Berlinu in na Dunaji, grof Šuvalov in knez Lobanov, sta bila te dni v Petrogradu. Svet je ugibal to in ono, kaj imata ruska državnik sporočati carskemu dvoru. Sklepali so po zadnjih dogodkih, da jeden izmed teh dveh dostojanstvenikov postane naslednik ministra Giersa.

noma pozabili. Nobeden mu ni dal več dela. Lakota je začela trkati na vrata bornega njegovega stanovanja. Moral je sam iti iskat dela. Toda kam? Pri Samuelu Kohnu bi že dobil dela. A za to se je težko težko odločil. A zdihovanje njegove žene in otrok ga je prisililo, da se je premagal ter šel h Kohnu. Dobil je tam še druge mojstre, ki so ravno tako propadli, da so morali delati za svojega zatirolea. Slišal je Sukač, kako je grajal izdelano obleko, ktero so mu prinesli, kako se je jezil in slednjič vsakemu odtegnil že od tako najnižjega plačila. Kaj je pomagalo se pritoževati! Pretil je vsakemu, da mu ne dá nič več delati. In molčati so morali sluga. Sila, lakota jih je primorala, vdati se. Dobil je Sukač pri tem Kohnu dela. Hitro nese blago domú, da bi prej ko mogoče kaj zaslužil. Pomagali so žena in otroci, da bi bilo le hitro izvršeno.

Delo je bilo dobro, Kohn, ni imel kaj grajati. A plačilo bilo je tako majhno, da je komaj kruha kupil za to.

Ali je pa Kohn izdelano obleko ceno prodajal?

Kdor se je dal prevariti in se zadovoljil z blagom, močnim kakor pajčevina, ga je že dobil cenó. Dobro blago je pa bilo pri njem drago, kakor pri poštenih krojačih, če ne še bolj.

Na tak način je imel Kohn velikanske dobičke. Saj ni hotel ves čas svojega življenja biti mali trgovec. Nabrati si je hotel mnogo denarja, izsesati ves sok iz svojih sužnjev, vso njihovo delavno moč v denar spremeniti, da bi potem lahko jedenkrat igral na borzi, kjer se tisoči in milijoni pridobé kar čez noč. Porabil je pa tudi sam in njegova družina velike svote. Kupil si je letni dvorec. Žena hodila je v toplice. V gledišči je imel ložo. Za take in jednake reči je pa treba denarja. Sam ni nič delal, žena in otroci niso delali, zatoraj je treba uboge sužnje toliko huje skubiti. Saj so bili popolnoma od njega odvisni, izročeni mu na milost in nemilost. Takoj, ko jim ne dá več delati, morajo iti beračiti ali pa lakote poginiti.

Bližal se je za Sukača čas, da plača najemnino za svoje borno stanovanje. Delal je vso noč. Delali so žena in otroci pri slabi luči in s praznim že-

lodecem. Delo se mora dovršiti, da dobi plačilo ter more plačati najemščino. Vtrujen in onemogel zadremlje sedaj jeden, sedaj drugi otrok. A takoj ga neusmiljeno vzdrami oče ter ga prisili, da dela dalje. Ko se jutranja zarja prikaže, je delo dovrženo in vsa Sukačeva rodbina se trudna vleže h kratkemu počitku.

Zgodaj prinese Sukač izdelano obleko h Kohnu. Ta je slabe volje. Po noči ni dobro spal. Žena je zahtevala za svoje potrate prevelike svote. Ne ljubi se mu izplačati Sukaču zasluženega plačila. Ta prosi, vije roki, pravi, da mu je plačati najemščino, a brez vspeha.

„Kaj to meni mar?“ reče nepovoljno Kohn. „Ako vam ni prav, lahko jenjate meni delati, vsaj je krojačev dovolj na svetu.“

Nesrečnež gré. Bolest mu krči srce. Pride domú. Njegovi se britko zjokajo zaslišavši žalostno sporočilo. Obup se ga polasti. Drvi vun na ulice preklinjaje Boga in ljudi. Sam ne vé, kam gré. Noče, da bi bil navzoč, ko bode gospodar prišel tirjat najemščino. (Dalje prih.)

Akoravno knez Lobanov vsako leto obišče ob tem času svojo domovino, vendar je letos njegovo bivanje v Petrogradu posebnega pomena. Knez se je lahko podučil osebno o ruskih domačih razmerah, ki so pred kratkim vzbujali občno pozornost ter dvigali toliko prahu. Da bi pa Lobanov prevzel ministerstvo vnanjih zadev, je jako dvomljivo. Kakor poroča „Temps“, prinesel je Lobanov na Dunaj oljko miru ter zagotovilo, da Rusija ne bo z orožjem posegla v bolgarske homatije. — Ministerstvo za narodno prosveto je določilo, da morajo vsi vladni, delniški, zasebni in drugi zavodi priobčevati svoje objave le v vladnih listih „Peterburgskija“ in „Moskovskija Vjedomosti“. Kdor tega ne stori, škoduje državnim koristim in plačal bo kazen. — „Novoje Vremja“, „Novosti“ in „Peterb. Vjedomosti“ poročajo, da hoče finančni minister s 15. aprilom po starem koledarju vpeljati davek na potne liste v vnanje dežele. — Znani bolgarski emigranti Grujev, Benderov, Stojanov, Gudžev in Vozov bili so 9. t. m. pri ruskem caru v Gačini. Car jih je predstavil carinji. Kapitana Nobakova car ni vsprejel. Isti večer je slavjansko društvo priredilo bolgarskim častnikom banket. Navzoč je bil general Ignatjev in do dvajset ruskih generalov. — V ruskih pristaniščih ob Črnem morju mora vsaka kupčijska ladija plačati za razsvetljavo 7 rubljev 15 kopejk. — Listi so poročali, da hoče Katkov licej v Moskvi, ktere ga je ustanovil, prodati vladi. Katkov temu oporeka, ker licej ni zasoben zavod.

Italijanski katoliki bodo letos zborovali v Luki od 19. do 23. t. m. Kongres je razdelil svojo nalogo peterim sekcijam. Posvetovali se bodo pri prvi sekciji o delovanju in organizaciji italijanskih katolikov, dalje o petdesetletnici papeža Leona XIII. in o popotovanju v Rim. Druga sekcija se bo posvetovala o krščanskem socialnem gospodarstvu, posebno o delavskih družtvih, o poljedelskih delavcih in podpornih družtvih. Tretja sekcija se bo pečala s podukom in vzgojo; kako bi se iz šol odpravile slabe knjige, vpeljal v javne šole krščanski nauk pod cerkvenim nadzorstvom, in kako bi se pospeševalo posvečevanje nedelj in praznikov. Četrta sekcija se bo posvetovala o časnikarstvu, kako bi se povzdignilo in razširilo. Peta sekcija se bo posvetovala o krščanski umetnosti, kako bi se ohranili in popravili cerkveni spomeniki umetnosti, razširila cerkvena godba in petje. — Novo italijansko ministerstvo je našlo milost celó pri svojih nasprotnikih. „Diritto“, ki je vedno pobijal politiko Depretisa in grofa Robilanta, opominja vodje opozicije, Cairoli-ja, Nicotero in Baccarini-ja, naj podpirajo nov kabinet. Ministra Crispi in Zanardelli sicer nista sodelovala, ko se je sklepala nova zveza z Nemčijo in Avstrijo, vendar ji ostaneta zvesta. Crispi je že javno pritrdil zvezi med tremi sosednimi državami. — Kedar bo grof Robilant stalno odpuščen iz vojske, bival bo na Dunaji.

Ob **Rudečem** morji se Italijanom slaba godi. Pred jednim letom je emir v Harraru potolkel italijansko ekspedicijo. Laška vlada ni dobila zadostila. Nedavno so Abesinci napadli italijanske čete, ter ji mnogo vojakov pobili. Ako Italija le odlaša, izgubila bo svoj vpliv. Novo italijansko ministerstvo hoče energičneje postopati proti Abesiniji, ter poslati nove vojaške oddelke v Masavo. — Nedavno je priplula pred Masavo ruska ladija, da si ogleda vtrdbe. General Gené tega ni dovolil, in ladija se je umaknila.

V torek je **angleška** spodnja zbornica zopet pričela posvetovanja o irski kazenski postavi. Gladstone in njegova stranka povsod agitujejo proti novi postavi. Večji in manjši listi priobčujejo dolge resolucije in ugovore proti vladi. Vsi imenujejo kazensko postavo brezoziren napad na pravice irskega naroda. Ministerstvo ne more dokazati potrebe nove postave, ker gledé prebivalstva zgodi se na Angležkem več zločinov, kakor na Irskem. Nova postava bo več škodovala Angliji, kakor irskemu narodu. Angleška vlada ravná z Irci, kakor z Hotentoti.

Rumunski senat je potrdil postavni načrt o podaljšanju kupčijske pogodbe z Francijo ter pooblastil vlado, da tudi z drugimi državami sklene pogodbe do konca letošnjega leta. — Zbornica se je posvetovala o vojaškem budgetu. Bratiano je trdil, da se davki ne bodo zvišali, dokler on vodi vlado. — Italijanski poslanik Tornielli je brzojavno odpoklican v Rim.

Grška zbornica ima počitnice do 28. t. m. Opozicija si mnogo prizadeva, da vrže sedanjo vlado, vendar dobí vlada pri vsakem glasovanju nadpolovično večino. Tako je zbornica s 77 proti 38 glasovom načelno potrdila finančno politiko.

Izvirni dopisi.

Izpod sv. Jošta pri Kranji, 12. aprila. (Prijetelju v slovo.) Vse mine na svetu. Minula je dolga, rekel bi trojna zima; skril je nagajivi sušec letos nenavadno opletajoč svoj rep in ljubko se nam nasproti smehljá prijazna spomlad z bujnim svojim cvetjem. Vrh tega pa še pomenljivo lep

praznik Vstajenja Gospodovega — kdo bi ne bil iz vse duše vesel?

Toda k vsemu temu veselju, ki ga tudi jaz v rajsko lepem kraju uživam, vsiljujejo se mi vendar močno besede: „Quam jucundum, habitare fratres in unum“. Jaz hočem reči: Če je prijetno, živeti v lepi slogi s prijateljem, koliko neprijetniše je še le, biti ločenemu od njega, ki ga ljubimo, ki nam je odkritosrčen prijatelj. In pravo prijateljstvo — kako redko je?!

Tako težko se mi je bilo ločiti od preblagega prijatelja g. Ivana Merveca, bivšega mestnega kaplana v Kranji, ki se je te dni poslavljaj od mnogobrojnih prijateljev ter nastopil podeljeno mu župnijo Stopiče pri Novem mestu.

Ne bom opisoval njegovega vspešnega petletnega delovanja v Kranji kot kaplan in katehet na čveterorazrednici, ker nočem v zadrego spraviti njegove ponižnosti in skromnosti. Dandanes, če hočemo biti odkritosrčni, je delovanje duhovnika v mestih jako težavno. V naših dneh, ko jih je toliko obližanih od novošegnega liberalizma, ko čestokrat z zaničevanjem gledajo na duhovski stan, mi bo pač vsakdo prav dal, če rečem, da duhovnikom v mestih ni poslano s cveticami. Pa duhovnik, vnet za blagor svojega bližnjega, pozabi vse težave, pričakuje plačila ne od tega svetá, marveč trajnega, večnega.

Tako je ravnal ves čas naš ljubljani prijatelj in prav zato nam je žal po njem. Vzor je bil pravega prijatelja; prijazno zgovoren v poštenu družini in ljubljén od vseh — od nežne šolske mladine gori do postavnega mestnega veljaka. Žaliti pa koga — to našim Dolenjcem na ves glas povem — nikdar ni znal. Pač pa je bil odločen, kedar je šlo za verska in narodna načela, naj bi to bilo tudi nevšečno narodnemu ali nenarodnemu gospodu. Prav tako! „Tvrđ bodi, neizprosén . . .“ tudi tukaj veljá.

Tacega gospoda bomo težko pogrešali, a privoščimo ga tudi ljubim Dolenjcem, ker smo prepričani, da bo z enakim veseljem deloval v vinorodni strani naše lepe škofije, da bo povsod cel mož!

Odšel si nam, predragi, a zginil nam nikdar ne bodeš iz spomina. Ljubezen in prijateljstvo, katero si nam skazoval v toliki meri ves čas, hranimo Ti podvojeno z iskreno željo, da deluješ prav mnogo let v prid cerkvi in domovini! —č.

Iz savinjske doline, 13. aprila. (Podoba sv. Cirila in Metoda v šoli prepovedana.) Nek prijatelj šole na Zgornji Ponikvi — blizu Celja — je preskrbel lično sliko naših slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda ter jo izročil g. Koschutniku, učitelju na imenovani učilnici, da jo obesi na steno v šoli. Ta vzgojitelj mladine pa se brani sprejeti to sliko ter vpraša okrajni šolski svet v Celji, kaj mu je storiti. Kakoršen odgovor je Koschutnik želel, takojnjega je tudi dobil. Celjski okrajni šolski svet odgovori, da „podoba ‚Cyrill in Method‘ ni sposobna kot kinč za šolsko sobano, ker ta podoba ni posebne važnosti za učence, in tudi ne služi niti podučnemu, niti vzgojevalnemu namenu.“

Jaz sem dotična dopisa slavnega okr. šolskega sveta v Celji in preslavnega šolskega vodstva v Zgornji Ponikvi v rokah imel in se čudim, da govorijo ti šolski vzgojitelji le o Cirilu in Metodu, ne pa o svetem Cirilu in Metodu! Dotični dobrotnik šole bi bil najbrž moral bolj na drobno povedati, kdo sta ta dva moža Ciril in Metod. Čudno pa je, da tudi udje Celjskega okrajnega šolskega sveta ne vedó, da sta to dva svetnika katoliške cerkve in da imata za človeka, ki se je vsaj nekoliko zgodovine učil, že nekoliko važnosti, ker sta pred tisoč leti oznanovala pri naših pradedih vero Kristusovo. Slišim, da je Zgornje-Ponikovski šolski svet deželnemu šolskemu svetu razložil, da je po nauku katoliške vere dovoljeno podobe svetnikov častiti in da svetnikom, ktere častimo, sta pristeta tudi sv. Ciril in Metod; nadalje, da smo posebno mi Slovenci iz hvaležnosti dolžni, ta dva svetnika častiti. — Sicer je pa današnja šola resnično storila že velikansk napredek, da se podobe svetnikov ne smatrajo več kot kinč v šolski sobani, in da po mnenji današnjih pedagogov ne pospešujejo niti podučnih, niti vzgojevalnih namenov!!

Domače novice.

(Občni zbor „Slovenske Matice“) vršil se je, kakor je bilo napovedano, včeraj 13. t. m. Sešlo se je bilo mnogo članov svetnega in duhovskega stanú. Ko je bilo navzočih za zborovanje postavno število Matičarjev, otvoril predsednik g. prof. Marn sejo. Ker „Matica“ tako priobčuje uradno poročilo, hočemo danes omeniti le toliko, da se je zborovanje mirno, dostojno in stvarno vršilo. Predsednik omenja pri nagovoru družbe sv. Mohorja, ktera se je leta 1860 postavila na cerkvena tla in ki sedaj tako vspešno in veselo napreduje, da ima že nad 34.000 udov, dočim ima hrvaško Jeronimovo društvo, ki ima enak namen, le nad 8000 udov. Potem omeni še začetka „Slovenske Matice“ ter spominja nje ustanoviteljev. Spominja se tudi sv. očeta papeža Leona XIII. kot velikega prijatelja Slovanom in kot učenjaka, ki je otvoril Vatikansko biblioteko učenemu svetu. Konečno pravi, vse človeško delovanje je nepopolno in tako naj se tudi Matično delovanje presoja pravično. — Račun in proračun je bil udom tiskan na razpolaganje, zato se ni še posebej razkladal.

Predsednik omeni, da so lansko leto račune pregledali gg. Žagar, Raič in Stare. Za letošnje pregledovalce računov pa imenuje gg. Žagarja, Valentinčiča in Kadilnika. Zbor sprejme imenovanje z dobre-klici na znanje. Tajnik g. Lah bere obširno poročilo „Matičnega“ lanskega občnega zbora od 31. marca do današnjega dne. Poročilo nam je podajalo na vse strani pregledno sliko „Matičnega“ delovanja in marljivega prizadevanja njenih odsekov, namreč gospodarskega in literarnega odseka. Zbor se zahvaljuje g. tajniku za marljivost in trud, ter v znamenje priznanja vstane. Gospod Trstenjak nasvetuje, naj se tudi g. J. Legotu izreče zahvala občnega zbora. Nasvetu se pritrdi. Gosp. Rajč tudi nasvetuje, naj se česke in druge šolske knjige podaré učiteljskim bukvarnam na srednjih šolah. Gospod predsednik je sicer tudi tega mnenja, a pri odborovi seji je odbornik g. H. nasvetoval, naj se te knjige raji shranijo v bukvarni. Gosp. predsednik vpraša zbor, kaj on o tem misli? Z večino glasov se je sklenilo, naj se česke knjige le še ohranijo. Seja se sklène ob 3/4 na 6. Potem, ko so oddali navzoči volitvene listke za izvolitev desetih novih odbornikov, sklène gospod predsednik občni zbor.

(Pri včerajšnji dopolnilni volitvi v odbor „Matice Slovenske“) so dobili gg.: Fr. Hubad in Fr. Levec po 400, L. Robič in J. Šubie po 399, J. Flis in dr. A. Gregorčič po 398, dr. L. Požar, A. Senekovič in Fr. Wiesenthaler po 397 in A. Kržič 394 glasov ter so toraj izvoljeni za dōbo štirih let v smislu § 12. društvenih pravil.

(C. kr. kmetijske družbe odsek za konjerejo) nasvetoval je c. kr. kmetijskemu ministerstvu, naj bode letos obdarovanje konj v sledečih krajih in ob sledečem času: 1. septembra v Radovljici, 2. septembra v Mengšu, 3. septembra na Vrhniki, 5. septembra v Ribnici in 7. septembra v Št. Jerneju.

(Knjigo o sadjarstvu), katero je spisal gospod R. Dolenc, vodja kmetijske šole v Grmu pri Novem mestu, izdal bo v kratkem g. J. Krajec v Novem mestu. Knjigo je spisal gospod, ki je kot večletni sadjerejec vešak v tej stroki.

(Dr. J. Križanič) nam je naznanil, da je drugi natis njegove zanimljive knjižice „Lurska božja pot“ že davno pošel in tretjega natisa ne namerava pripraviti.

(O delavcih), ki jih je južna železnica v Mariboru o Velikinoči zaradi pomanjkanja dela iz svojih delalnic izpustila, čujemo, da jih ni bilo 300, temveč le 44. Novico so prvi prinesli Dunajski listi in so menda po stari navadi iz komarja slona napravili. Tembolje, da novica ni resnična ter žalostna osoda le tako pičlo, če tudi še vedno zadosti veliko število delavcev zadeva.

(Rop.) Lansko leto (1886) dné 19. decembra napadel je nekdo že bolj priletnega Jakoba Plohelj na v gozdu pri sv. Tomažu, Ormuškega okraja na Štajarskem, ga je vrgel ob tla ter mu je pobral za 12 gld. in 8 kr. gotovine. Do sedaj se ni vedelo, kdo da je bil tisti lopov, ker Plohelj ni ničesa gosposki objavil. To zaradi tega ni storil, ker mu domá ni nihče verjel, da bi bil res napaden. Sedaj zvedeli so pa orožniki o tistem ropu in kmalo so tiča imeli v osebi Petra Štiberca. Ob enem

prijeli so pa tudi njegovega prijatelja Franca Štiha, ker se je dokazalo, da mu je bil rop znan, in da je takoj po doprinešenem hudodelstvu šel vplnjeni desetak menjat. Oba so odgnali k c. kr. okrajni sodnji v Ormož, od koder pojmeta v Celje pred porotnike.

(V spomin Ivanu Dolinarju.) Odbor za Dolinarjev spomenik je v nedeljo, 3. t. m., postavil lep mramoren križ na gomilo prezgodaj umrlega rodoljuba. O tej priliki zbralo se je precejšnje število rodoljubov na pokopališču sv. Ane. Grob je bil okrašen z lepimi cveticami in venci. Napis na grobnem spomeniku je:

IVAN DOLINAR,
narodni boritelj,

rojen v Škofji Loki dne 26. avgusta 1840, umrl v Trstu 6. junija 1886.

Postavili rodoljubi 1887.

V poletji bode odbor z nabranimi doneski postavil spominsko ploščo v rojstni hiši ranjkega Ivana. Kdor želi še kaj žrtvovati v čast neutrudljivega boritelja, naj izvoli poslati denarničarju odbora g. K. Kalistru, ulica Coroneo, št. 17. „Ed.“.

(Dr. Aleš Rojic), deželni poslanec Goriški, razposlal je knjižico „Svojim volilecem“, v kateri je ponatisnjena interpelacija z dne 10. januarja 1887 o Goriški bolnišnici in norišnici usmiljenih bratov.

(Amerikanskih dobrih trt) dobi se še nekaj tisočev pri Josipu Ručna, posestniku v Starem-selu, pošta Kobarid na Primorskem. Sto komadov stane 1 gold.

(Delavsko podporno društvo v Trstu) je razposlalo poročilo za l. 1886. Društvo šteje 1112 rednih udov in 318 rednih družabnic. L. 1880 je znašalo skupno premoženje 1876 gld. 36 kr., koncem l. 1886 pa 17.366 gld. 90 kr. Želimo, da se to v Trstu toliko važno društvo vedno bolj širi in prospeva.

(Dr. Franc Spevec), po svojih predavanjih o krščanski veri znani profesor na vseučilišču v Zagrebu zapusti svojo dosedanje službo in postane podžupan (vice-gespan) mesto Adalberta Chlupa.

(Razstava konj na Dunaji) bode, kakor vsako leto, tudi letos. Razstava trajala bode od 14. do 22. maja. Z razstavo vred bode veliko srečkanje; dobitki so: konji, konjska oprava itd. Podrobnosti se izvedo pri konjerejskem odseku c. k. kmetijske družbe v Ljubljani.

Razne reči.

— Iz smeti denar. (Konec.) Večji del cunjarjev ni imel nikdar drugega posla, nego tega. Cunje je pobiral oče, cunje pobira sin in vnuk. Delo je težavno, treba je nositi težka bremena, noč spremeniti v dan, po svojem opravku iti v dežji in viharji. Prihodki so majhni, a vendar dan na dan je nekaj, sicer manj kakor pri drugih obrtih, kjer se zasluži o dobrem času, kadar ne primanjkuje posla, po 10 do 12 frankov na dan. Z redarstvom se prav dobro porazumljajo. Sicer niso posebne hvale vredni, kar se npravnosti tiče; malokdaj pred svetno gosposko zakone sklepajo; ne drže se kacega veroizpovedovanja, rodijo se in mrjō, ne da bi se natanko zapisovalo, vendar zločinste ni med njimi in sploh so najmirnejši in najbolj pokorni prebivalci nemirnega mesta Pariškega. Vstaj, ki se v Parizu ponavljajo, se ne vdeležujejo; še leta 1871, ko se je Pariška občina vzdignila in je ena polovica mesta pogorela, po drugi polovici pa so se komunardi in vo-jaki iz Versailles besno podili in napadali, celō v tem času so ti mirni ljudje po smeteh brskali, kakor o mirnem času. Vse to nam daje sliko mirnega moža, ki pobira, kar drugi zavržejo in marsikteremu obrtu donaša surovih snovi, ter tako koristi človeški družbi, sebi pa s tem težavnim opravilom potrebni živež pridobiva. Tak rokotvor je silno prozaičen; a kako to, da so si ravno življenje teh ljudi romani-pisci vzeli za predmet svojih pripovedek? — To nam kaže ravno človeško naravo, ki išče zmirom kaj ne- navadnega; vsakdanje delo pri svitem solne ne po- daja toliko domišljije, kakor ponočno delo cunjarja, ki pride kakor netopir po noči iz svojega brloga, pri jutranjem mraku pa zopet zgine. Prodajalci, ki o sejmeih raznovrstno blago ponujajo občinstvu, romanopisca ne zanimivajo toliko, kakor cigani, ki na vaškem travniku ob kraji gozda postavijo šotore, v vas pa hodijo — beračiti, lagat in krast; isto tako cunjar, ki v nočni temi s pomočjo brljave svetilnice svoj posel opravlja s tem vzbuja domišljijo pisateljevo in mu daje gradivo za romantiko.

— Ruska ekspedicija na sever. Dne 31. marca se je povrnila ekspedicija, ktero je poslala carska akademija znanosti na severno ledeno morje. Namen ji je bil, da preiskuje otočje ob ustji

vzhodno sibirskih rek. Ekspedicijo sta vodila dr. Bunge in baron E. Tal. Prinesla je seboj bogato zbirko za znanost in vedo. Pri ekspediciji je bilo nekaj Jakutčanov in Tunguzov in dva kozaka. Naloga ekspediciji je bila, da preišče skupine novosi-birskega otočja v ledenem morji. Stala je ta ekspe-dicija 26.000 rubljev. Odpotovali so o poletji 1885. S seboj so vzeli veliko zalogo živeža, kajti na pustih otocih ni ničesa dobiti. Svoje blago in drugo robo so pustili na ustji Lene, od tod so se vozili na sanéh, ktere so vleкли severni jeleni in psi. V zimi dospela je ekspedicija do sela Kazacije ob ustji Jane na ledenem morji. Selo ima kakih 158 stanovalecev. Šest mesecev so tičali v ledu in snegu. Zimsko dōbo so porabili za vremenoslovska opazovanja in za pre-iskovanje okolice. Proti koncu marca potovala je ekspedicija na 19 sanéh, ktere je vleкло 240 fsov poleg pregorja. Od tod šla je dalje po zmraznem morju; ta del potovanja bil je med vsemi najbolj nevaren. Morje ni pokrito z gladkim ledom, marveč nahajajo se tū cele gore ledū. Termometer je kazal 32° pod ničlo. Tako je prišla ekspedicija na otok Ljahovskij. Tega sveta še ni nihče preiskaval; na tem otoku so se razšli. Dr. Bunge je na otoku ostal in ostrov preiskoval; baron Tal se je napotil na otok Kutelnij in v novo Sibirijo. Na otocih so našli mnogo slonovih kosti.

Otok Ljahovskij preiskovalcem ni bil nič kaj všeč, ker je preveč hribovit. Vzhodni in zahodni vetrovi, ki tam vladajo, prinesō najprej dež, potem hud mraz, tako, da so ljudje ta čas mnogo trpeli zaradi mraza. Akoravno je poletje, pride vsak čas burja, sneg in mraz. Z otoka Kotelnega proti severu so zapazili zemljo, kakih 150 vrst dolgo, kamor se mislijo podati o svojem času. Največa toplota na otoku Ljahovskem je bila osem stopinj. S početkom meseca junija so opazili, da sneg kopni. V vodi vse mrgoli žival, in severna narava se za kratek čas hitro zbuja. Na otoku nahajajo se divji jeleni, volkovi, miši in tiči, a jako redko se nahaja tamkaj lisica ali zajec, te živali pa na otoku ne prezi-mujejo; opazili so preiskovalci tudi neko novo vrsto rib. S silnim težavami se je imel boriti dr. Bunge, ko se je vračal. Najhuje je bilo, da jim je pitne vode zmanjkalo in popotniki so prišli na kopno vsi onemogli. Preko Sibirije se je vrnil dr. Bunge z bo-gato zbirko prirodnin z otokov, katerih dosihdōb še nihče ni preiskoval. — Kakor znano, je vzhodna Sibirija najmrzlejši kraj svetā; vzhodni bregovi kon-tinenta so povsod v starem in novem svetu mrzlejši od zapadnega. To pride od morskih tokov, kateri do-našajo ali toplote iz južnega morja, ali pa mraz iz severnega ledenega morja.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. aprila. Jera Grablovic, dninarica, 51 let, jetika.
8. aprila. Blaž Šifrer, dninar, 73 let, ostarelost. — Marija Pogačar, gostija, 83 let, ostarelost.
10. aprila. Lenka Žerjal, delavka, 33 let, otrpnenje možgan. — Marija Stare, gostija, 58 let, vsled raka. — Tomaž Nakerst, gostae, 69 let, oslabljenje moči.
11. aprila. Marija Merhar, delavčeva hči, 3 leta, jetika.

Tujci.

12. aprila.

Pri **Maliču**: Ludovik Miller, zasebnik s soprogo, iz Monakovega. — Markus in Gruner, inženirja, z Dunaja. — Bauermann in Kellermann, trgovca, z Dunaja. — C. Anton, tajnik, iz Gradea. — Viljem Miserowsky, zasebni uradnik, iz Gradea. — Karol Zier, trgovec, s soprogo, iz Celovca. — V. Rozina, c. k. bilježnik, iz Novega mesta. — Ruppert in Zöhrer, lekarja, iz Breze. — A. Kaus, cesarski svetnik, s soprogo, iz Trsta.

Pri **Slona**: pl. Viranos, Ferenchich, Gröner in dr. Hautsch, zasebniki, z Dunaja. — Weinberger in Hochsinger, potovalec, z Dunaja. — Rihard Kollar, potovalec, iz Gradea. — Gizela Wessiak, zasebnica, iz Štajarskega. — F. Kastelic, c. k. stotnik, iz Topuske. — Jožef Bergmann, potovalec, iz Českega. — Otilija Pfefferer, soproga okrajnega sodnika, iz Mokronoga. — Dr. E. Volčič, c. k. sodnijski pristav, iz Žužem-berka. — Emanuel Rubritius, zasebnik, iz Kamnika. — Janez Ažman, župnik, iz Dovja. — Hinko Kavčič, dež. poslanec, iz Razdertega. — Egidij Jeglič, posestnik, iz Sela. — M. Horvat, posestnik, iz Kranja. — Janez Varl, župnik, iz Trsta. — A. Saechi, trgovec, iz Sušaka. — A. Tomasi, veleposestnik, iz Montovuna. — Franc Schassler, lekar, iz Ajdovščine. — G. Lobnig, pivovar, iz Senožeč. — M. Torkar, župnik, iz Košane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Mayr, inženir, iz Gradea. — Janez Suppan, zasebnik s soprogo, iz Celovca. — Karol Prosehek, tovarnar, iz Moravskega. — Henrik Kestler, posestnik, iz Koprivnice. — Jožef Goljivšak, kupec, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737.20	+ 2.4	sl. svzh.	jasno	
13. 2. u. pop.	734.13	+16.4	sl. jzap.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	733.81	+ 8.4	"	jasno	

Zjutraj slana in jasno, čez dan veterno in nekoliko oblačno, zvečer jasno. Srednja temperatura 9.1° C., enaka normalu.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 05 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	875 " — "
Kreditne akcije	283 " 40 "
London	127 " — "
Srebro	10 " — "
Francoški napoleond.	10 " 04 "
Ces. cekini	5 " 96 "
Nemške marke	62 " 30 "

Naznanilo.

Prihodnjo sredo, 20. aprila, prične se po prostovoljni javni dražbi **prodaja raz-nega blaga** iz zapuščine ranjkega prošta **Daniela Trčeka**, kakor: hišno, gospodarsko in sobno orodje; dalje vino, žito i. t. d. proti gotovi plači.

Slavno občinstvo se k tej dražbi vljudno vabi.

Oskrbništvo Metliške komende

13. aprila 1887.

M. Kamenšek,

(1) oskrbnik.

Išče se v gostilničnih kuhinjskih opravilih in v pospravljanji sob izurjena

bolj priletna ženska

z dobrimi spričevali. Služba se odda začasno za pol leta, ako bi se pa ista v vsestransko zadovoljnost izvrševala, postala bi trajna. — Več o tem povē vredništvo „Slovenca“. (2)

Prosim čestite bralce, največjo pozor-nost na tū priobčeno naznanilo obračati.

Nenavadno ugodna prilika za nakup!

O moji poslednji navzočnosti v Lyonu imel sem priliko, pridobiti si za tretjino znižano tovarniško ceno velik del suknenih in svilnatih izdelkov, kar mi omogoči, prodati 6 komadov najsfinejših

svilnatih žepnih robcev

za le gld. 1-90.

Vsaki teh robcev je posebej obrobljen ter zravnā, ima vdelane krasne cvetlice in arabeske, kar stori, da ti robei lahko za ovratnike služijo. Bolj finih svil-natih robcev niti misliti ni. Dvanajst takih robcev velja gld. 3.75, šest pa gld. 1.90. — Ker je cena robeem kar le mogoče nizko nastavljena, je upanje opravičeno, da jih hitro razprodam, ter vsled tega priporočam naj-nujnišo naročbo.

Prodajam tudi po najnižji ceni posebno fine po-potne ogrinjalče iz volne, v velikosti 185 × 140, komad po gld. 2.85
jako fine ogrinjalče največje velikosti 200 × 145, komad po gld. 1.95
podlage z vdelanimi podobami za pisarne, prodajalnice itd. komad po gld. 1.40

Naročila na navedene izdelke izvršujem izključljivo le proti predplači ali potom poštnega povzetja pod na-slovom

M. RUNDBAKIN,

II., Taborstrasse 28, Wien. (5)

Po znižanej ceni.

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Cena knjigi je znižana od 25 kr. na 20 kr., po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame deset skupaj, dobi najisto brezplačno. — Knjiga obsega 9 pol v osmerki.

„Katoliška tiskarna“

v Ljubljani
Valvasorjev trg šte. 5.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.